

og jeg har sagt til dem: Træder hjælpende til! Vi leve for Tiden i Kamp mod Reaktionen og trænge til Ebers Støtte og Hjælp. Men maa jeg nu spørge, hvis vi nu vedtage et saadant Lovforslag som dette, der efter min Formening maa staae disse Folk i deres økonomiske Stilling, ere vi da ikke ude af Stand. — vi, der have talt og kjæmpe længe for at vinde et stort Flertal — til at kunne sige: Det er ikke vore Interesser, men Ebers og vore Interesser tilsammen, vi ville kjæmpe for? Jeg tror nu med disse saa Bemærkninger at have tilkjendegivet, hvorledes min Stilling er overfor det foreliggende Lovforslag. Jeg tror at have begrundet den saaledes, at Ingen kan være i Tvivl om, at jeg gaar til at stemme, ikke alene mod § 6, men ogsaa mod § 7.

Olson: Det var min Hensigt ved denne Sags 1ste Behandling, at udtale mig om det Lovforslag, som her foreligger, men da der den Gang var saa mange Talere indtegnede, opgav jeg det. Nu har jeg i Dag blot bedt om Ordet for i al Rothed, at motivere min Afstemning. Mit Standpunkt er dette: Helst rent Land, men jeg kan nok se, at det kan ikke naaes endnu — det kommer vel nok senere hen — ellers kan jeg stemme med Mindretallet. Spørger man, hvoraf kommer det, at Prisen for vort Natursmør daler Aar for Aar, og som det ærede Medlem fra Esbjerg (Bluhme) sagde, kommer mere og mere hen til den Grændse, hvor Produktionen næppe kan betale sig, saa ser jeg ikke rettere, end at det kommer af Overproduktion. Spørger man saa, om denne Overproduktion vil standse eller Priserne blive staaende omtrent som de ere, saa svarer jeg ubetinget nei. Overproduktionen vil tiltage, og i samme Grad som den tiltager, ville Priserne ogsaa dale. Naar jeg saa gaar ud fra, at det er Kunstsmørret, som har fremtaldt Overproduktion, og at det er den, der trykker Priserne ned, kan jeg ikke forstaa, at det ærede Flertal ikke er gaaet med til at indskrænke Produktionen af Kunstsmør, eller i alt Fald begrænse den, men endog ligefrem siger: nei, lav os bare Kunstsmør saa meget, I kan, det er et sundt og godt og billigt Næringsmiddel, og det gælder om at faae Næringsmidlerne saa billige som muligt, saa befinde vi os godt. Og det siger endvidere, at Konkurrencen skal leve, og Smørfabrikanterne skulle ogsaa leve; vi have vel kun to af dem, og de befinde sig ret vel, men der er Plads til mange flere, og naar vi faae disse mange flere, vil nok noget af deres Fedt komme ud blandt Bøn-

derne. Saaledes omtrent er det, at Flertallet staar. Dette er en hyperlig Klame for Kunstsmørret; men de tænksomme Bønder ude paa Landet sige alligevel som saa: Nei, lad os bare være fri for Fabrikanternes Fedt, vi betragte Kunstsmørret som en Ulykke for Landbruget, som en Snylteplante, der er kommen ind, men som bør forbydes. Saa snart Bonden imidlertid taler saaledes, siger man strax: Det er brutalt! Kan man opvise Måge til Brutalitet i vor Lovgivning? Men dertil vil jeg sige: Na ja! Det er virkelig ikke saa vansteltigt. I 1852 tog vi Privilegierne fra Møllerne, og de fik ikke en Øre i Erstatning. Vi kunde i dette Dieblik lige saa godt tage Privilegierne fra Apothekerne eller Tienderetten fra Gods-eierne, men vilde man forsøge det, er jeg vis paa, at Apothekerne og Gods-eierne nok skulde forsvare dem. Det var Ulykken, at det kunde Bønderne eller Mølle-eierne ikke i 1852; de kunde ikke faae Noget til at gøre det for sig, og selv kunde de ikke gøre det. Og hvad siger man til, hvad der passerer i vore Dage her i Kjøbenhavn, nemlig at Kjøbenhavns Magistrat paalægger Bønderne rundt omkring i Sjælland, som vilde sælge deres Svin her i Kjøbenhavn, en Stempel-skat, der er saa bethdelig, at den endog saa bliver til en ikke ringe Indtægtskilde for Kommunen, og det paa samme Tid, som Magistraten burde vide, at det er ligefrem med Tab, at Bønderne fede deres Svin? Prisen paa Svin er overordentlig langt nede, og desuagtet paalægges der her en saa følelig Stempelafgift. Saa snart alt saa Bonden kommer og forlanger af andre Samfundsklasser, at de skulle bringe et lille Offer, for at han kan bestaa, saa kaldes det Brutalitet, men i dette af mig nævnte Tilfælde kaldes det ikke Brutalitet, at man saaledes, jeg havde nær sagt imod Lov og Ret, paabyder Noget; men jeg veed forøvrigt nok, at Staten, hvad det sidste Tilfælde angaar, jeg her nævnte, da ikke kan gribe ind, eftersom det er et kommunalt Anliggende. Saa snart Bonden imidlertid forlanger Noget, saa hedder det, at det er Brutalitet, og dog gælder det her om Bondens Eksistens, det er den, der her staar paa Spil. Eller ogsaa siger man, at det er en Beskyttelse, Bonden forlanger. Vilde vi da Beskyttelse i Fjor, da et lignende Lovforslag var forelagt fra Regjeringens Side? Nei, aldeles ikke, vi viste det bort. Hvad vi ville i dette Tilfælde, er kun Beskyttelse imod et Onde, som vi antage vil staae os, staae os i overordentlig høj Grad. Det er det, vi ville; der er altsaa en bethdelig Forskjel paa de to Ting. Dette Onde er det, som Flertallet nu kjæler for og betrag-